

„FIGYELŐ“ UJSÁGSZELVÉNY VÁLLALAT

BUDAPEST
Telefon: József 62-66.

Lap: ..... **Nemzeti Ujság** .....

Megjelent: ..... **1925 szept. 6.** .....

„A magyar széplitteratura virágoskertje“

Csupa melegházi virág van ebben a kertben. Muzeumi szekrények gondosan lezárt üvegajtaja mögül hozták ki őket, hogy itt megint gyorsan üveg alá tegyék, durva érintéstől, futó szellőtől is óvják. Ritka virágok. Százéves áloék. Minden fajtából kiválogatva a legszebb, a leghibátlanabb példány. Ami értékes virágot hajtott a magyar széplitteratura fája, mióta széplitteraturáról komolyan beszélni lehet, az mind itt van ebben az óriási melegházban, az Iparművészeti Múzeum gyönyörű kupolacsarnokában. Százhatvan év magyar irodalmának legszebb emlékei vannak itt összegyűjtve az 1700-as évek második felétől egészen Ady Endréig. Így találkoznak a kiállítás két határpontján Ady Endre s Ady szellemi rokona és őse, Csokonai Vitéz Mihály.

Az irodalmi megújhódás korának bécsi testőrírói vezetik be a kiállítást. Azután a Magyarországon dolgozó Virág Benedek, Péczely és Berzsenyi munkáival találkozunk. Aztán sorra jönnek Kazinczy és a két Kisfaludy műveinek első kiadásai. Majd az irodalom nagy korszakának hőroszai: Vörösmarty, Petőfi, Arany vannak képviselve műveik legrégebb kiadásával. A regényírókkal és elbeszélőkkel is találkozunk. Dugonics Andrástól fel Fáy Andráson, Kuthyn, Nagy Ignácson, Vas Gerebenen át a nagy regényírókig Jósikáig, Jókaiig, Eötvös Józsefig, Kemény Zsigmondig és Mikszáth Kálmánig.

Csupa érdekes első kiadás. A régebbi időkből származó könyvek mind metszetesek, gyönyörű címlapjuk van, a könyv egész kiállítása stílusos és művészi. És a könyv szépsége szemlátomást kopik és fogy, amint a XIX. század végének tömegkönyvéhez közeledünk. És ettől csak ujabban észlelhető ismét visszatérés az artisztikusabb forma felé.

Rendkívül érdekesek és tanulságosak a kiállítás kuriózumai, mert ilyenek is bőven vannak. Külön vitrin jut a kalandos könyveknek a XVIII. század első feléből. Felvonul a ponyva is, a Nick Carterek és Buffalo Billek ősei, a magyar népiratkák, csakhogy ezeket olyan írók írták, mint Jókai Mór. Egy másik vitrinben az elfeledett magyar humor sorakozik fel. Ott van a régi Üstökös első évfolyama, Bernát Gazsi tréfáinak gyűjteménye. Két-három nagy üvegszekrényt foglal el a régi Anthológiák és folyóiratok gyűjteménye. Az Auróráknak és Emlényeknek egész hosszú sorát láthatjuk gyönyörű metszeteikkel. Megismerkedhetünk a régi folyóiratokkal. Az Athenaeummal, a Honderűvel, a Pesti Magyar Divatlappal, az Életképekkel, amelyekről annyit olvastunk, amelyeket azonban a legritkább embernéz meg a muzeumok könyvtáraiban.

Éppen ezért olyan érdekes és tanulságos ez a kiállítás, amelyet az tesz változatosá, hogy a kiállítás anyagára vonatkozó festmények, rajzok és metszetek hoznak élénkséget a könyvek közé. A vitrinekben Szántó 25 művészi plakettje ad portrét az egyes írókról. A kiállítást a Magyar Bibliofil Társaság felkérésére Kremmer Dezső, a Fővárosi Könyvtár igazgatója rendezte nagy gondnal és kitünő érzékkel. A kiállításról hatalmas nagybecsű katalógus is készült, amely a kiállított könyvek részletes leírásain kívül a legapróbb technikai részletkérdésekre is kiterjed.

Kállay Miklós